



Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 678/2019
02.07.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Зорана Таталовића, председника већа, Маје Ковачевић-Томић, Соње Павловић, Драгана Аћимовића и Јасмине Васовић, чланова већа, са саветником Јеленом Петковић-Милојковић, као записничарем, у кривичном предмету окривљених АА и ББ, због кривичног дела увреда из члана 170. став 1. КЗ и др, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљених АА и ББ, адвоката Веселина Станковића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Лесковцу К 440/2018 од 23.11.2018. године и Вишег суда у Лесковцу Кж1 50/19 од 13.02.2019. године, у седници већа одржаној дана 02.07.2019. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљених АА и ББ, адвоката Веселина Станковића, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Лесковцу К 440/2018 од 23.11.2018. године и Вишег суда у Лесковцу Кж1 50/19 од 13.02.2019. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Лесковцу К 440/2018 од 23.11.2018. године, окривљени АА и ББ оглашени су кривим због по једног кривичног дела увреда из члана 170. став 1. КЗ за које су осуђени на новчане казне у одређеном износу од по 20.000,00 динара коју су дужни да плате у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде, а уколико окривљени не плате новчане казне у остављеном року суд ће исте заменити казном затвора и то тако што ће за сваких започетих 1.000,00 динара новчане казне одредити један дан казне затвора. Окривљени су обавезани да приватном тужиоцу ВВ на име трошкова кривичног поступка солидарно плате износ од 90.460,00 динара, а да суду на име паушала плате износ од 5.000,00 динара, све у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде, док је приватни тужилац ВВ упућен на парнични поступак ради остваривања имовинскоправног захтева.

Пресудом Вишег суда у Лесковцу Кж1 50/19 од 13.02.2019. године, одбијене су као неосноване жалбе окривљених АА и ББ и пресуда Основног суда у Лесковцу К 440/2018 од 23.11.2018. године је потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљених АА и ББ, адвокат Веселин Станковић, због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП, због повреде закона из члана 439. тачка 1) ЗКП и због повреде одредбе члана 441. став 3. ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд побијане пресуде преиначи, тако што ће окривљене ослободити од оптужбе, односно да исте укине у целини или само другостепену пресуду и предмет врати на поновну одлуку Вишем суду у Лесковцу, пред потпуно измењеним већем.

Након што је примерак захтева за заштиту законитости у смислу одредбе члана 488. став 1. ЗКП доставио Републичком јавном тужиоцу, Врховни касациони суд је одржао седницу већа сходно одредби члана 490. ЗКП, о којој, у смислу одредбе члана 488. став 2. ЗКП није обавестио Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљених, јер веће није нашло да би њихово присуство било од значаја за доношење одлуке.

На седници већа, Врховни касациони суд је размотрио списе предмета, са пресудама против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је по оцени навода у захтеву нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљених АА и ББ, адвоката Веселина Станковића, је неоснован.

Бранилац окривљених АА и ББ у поднетом захтеву за заштиту законитости правноснажне пресуде побија због повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП наводима да код овог кривичног дела упућене инкриминисане речи треба да имају омаловажавајући карактер, а у ситуацији када неко евентуално износи неистине које могу шкодити части и угледу неког лица не може се говорити о кривичном делу увреда, јер су то елементи који су некада били карактеристични за кривично дело клевета које је у међувремену декриминализовано и за које се сатисфакција може тражити у грађанском а не у кривичном поступку.

Изложене наводе захтева Врховни касациони суд оцењује неоснованим.

Наиме, одредбом члана 170. став 1. КЗ прописано је да ће се новчаном казном од 20 до 100 дневних износа или новчаном казном од 40.000,00 до 200.000,00 динара казнити онај ко увреди другог.

Сходно цитираној одредби члана 170. став 1. КЗ и датом тумачењу исте, по оцени Врховног касационог суда из изреке правноснажне пресуде јасно произилази да је окривљени критичном приликом предузео радњу извршења кривичног дела у питању, односно увредио приватног тужиоца ВВ на тај начин што му је окривљени АА упутио речи: "лопове, докле ћеш да нас плачкаш и да се богатиш од наше", а окривљени ББ му је упутио речи: "није ти ово ... да плачкаш, иди у ... па плачкај".

По оцени Врховног касационог суда из овакве изреке правноснажне пресуде јасно произилазе сва законска обележја кривичног дела увреда из члана 170. став 1. КЗ при чему, по налажењу овога суда за постојање кривичног дела у питању је без значаја

да ли су инкриминисане речи изнете у циљу омаловажавања већ је за постојање дела потребно да су исте по садржини увредљиве, те да је учинилац хтео да увреди другога па су и довеле до увреде другог лица.

Стога Врховни касациони суд неоснованим оцењује наводе из захтева браниоца окривљених, адвоката Веселина Станковића да су побијане правноснажне пресуде донете уз повреду кривичног закона на штету окривљених из члана 439. тачка 1) ЗКП.

Побијајући правноснажне пресуде због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП бранилац окривљеног ББ у поднетом захтеву је навео да је суд оптужбу прекорачио на тај начин што је у изреку правноснажне пресуде унео речи: "па му је након краће расправе окривљени ББ упутио увредљиве речи: "није ти ово ... да пљачкаш, иди у ... па пљачкај", иако то окривљеном ББ диспозитивом приватне тужбе приватног тужиоца није стављено на терет већ му је стављено на терет да је оштећеном упутио речи : "ти си лопов, пљачкаш након чега су му више пута оба окривљена упутила речи - лопове и пљачкашу".

Изнете наводе захтева Врховни касациони суд оцењује неоснованим.

Наиме, одредбом члана 420. став 1. ЗКП прописано је да се пресуда може односити само на лице које је оптужено и само на дело које је предмет оптужбе садржане у поднесеној или на главном претресу измењеној или проширеној оптужници.

Овом законском одредбом постављен је, између осталог, захтев објективног идентитета између оптужбе и пресуде, који се заснива на оптужном начелу по коме нема поступка без овлашћеног тужиоца и по коме тужилац одређује предмет суђења, а све у циљу спречавања мешања основних процесних функција, односно преношења функције оптужбе на суд и тиме делимичног спајања двеју процесних функција које се искључују.

Следствено изнетом, објективни идентитет између оптужбе и пресуде постоји уколико пресуда има за основу не само идентичан догађај из прошлости, већ не сме изаћи из чињеничног описа тог догађаја како га је дала оптужба и то посебно у погледу радње извршења, а у супротном, суд нарушава законом постављени захтев објективног идентитета између оптужбе и пресуде.

Стога, по оцени Врховног касационог суда првостепени суд је тиме што је у изреци правноснажне пресуде навео да је окривљени ББ оштећеном критичном приликом упутио увредљиве речи: "није ти ово ... да пљачкаш иди у ... па пљачкај" само уподобио чињенично стање утврђено на главном претресу у погледу увредљивих речи које окривљени ББ критичном приликом упутио оштећеном, што није довело до прекорачења оптужбе, имајући у виду да је тако измењен чињенични опис кривичног дела из изреке пресуде остао у границама чињеничног основа приватне тужбе, тј. у границама чињеница и околности на којима се приватна тужба заснива, а из којих произилазе сва законска обележја кривичног дела увреда из члана 170. став 1. КЗ.

Стога Врховни касациони суд неоснованим оцењује наводе из захтева бранилаца окривљених, адвоката Веселина Станковића да су побијане правноснажне пресуде донете уз битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП.

Бранилац окривљених правноснажне пресуде побија због повреде закона из члана 441. став 3. ЗКП наводима да другостепени суд у својој пресуди није навео ни жалбене разлоге који се односе на имовинскоправни захтев, те да није ценио све жалбене наводе и разлоге окривљених, а оцену осталих навода да је извршио селективно и тенденциозно, не дајући при том за своје оцене правно прихватљиве разлоге што је био дужан да учини сходно одредби члана 460. у вези члана 452. ст. 2. и 3. ЗКП, из чега по оцени Врховног касационог суда произилази да захтев подноси и због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП.

Међутим, како битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП не спада у круг повреда због којих је подношење захтева дозвољено окривљеном, преко браниоца - члан 485. став 4. ЗКП, то се Врховни касациони суд у ове наводе захтева није упуштао.

Са изнетих разлога, а на основу одредбе члана 491. став 1. ЗКП, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци ове пресуде.

Записничар-саветник

Јелена Петковић-Милојковић,с.р.

**Председник већа
судија**

Зоран Таталовић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић